

Лекція з дисципліни «Громадянська освіта»

На тему: «Дитячі й молодіжні громадські об'єднання»

План:

1. Свобода асоціацій.
2. Дитячі й молодіжні об'єднання та рухи.
3. Створення молодіжної громадської організації.
4. Молодіжні соціальні проекти.

1. Основним актом законодавства України, який регулює питання створення та діяльності формальних об'єднань громадян, визначає їхні права, встановлює порядок нагляду та контролю за їхньою діяльністю тощо, є Закон України «Про громадські об'єднання».

Громадське об'єднання - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.

Види:

- 1) політичні партії;
- 2) релігійні організації;
- 3) непідприємницькі товариства, що утворюються актами органів державної влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування;
- 4) асоціації органів місцевого самоврядування та їх добровільних об'єднань;
- 5) саморегулювні організацій, організацій, які здійснюють професійне самоврядування;
- 6) непідприємницькі товариства (які не є громадськими об'єднаннями), утворених на підставі інших законів.

Громадські об'єднання не можуть мати воєнізованих формувань.

Про обмеження права на свободу асоціацій ідеться безпосередньо у статті 36 Конституції України, відповідно до якої такі обмеження можуть бути встановлені, по-перше, тільки законом, і, по-друге, лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Не допускаються створення і діяльність організаційних структур політичних партій в органах виконавчої та судової влади і виконавчих органах місцевого самоврядування, військових формуваннях, а також на державних підприємствах, у навчальних закладах та інших державних установах і організаціях». Проте в цій же статті Основного Закону зазначено, що заборону діяльності об'єднань громадян здійснюють лише в судовому порядку.

Перешкоджання законній діяльності політичних партій, професійних спілок, громадських організацій тягне за собою кримінальну відповідальність (стаття 170 Кримінального кодексу України).

Крім того, передбачено кримінальну відповідальність за такі дії, як пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознакою політичних переконань або за іншими ознаками (стаття 161 Кримінального кодексу України).

2. Дитячі й молодіжні об'єднання на українських землях почали активно з'являтися наприкінці XIX ст.

Активними учасниками українського національного руху стали організації «Сокіл», «Січ», «Пласт», Спілка української молоді (СУМ) тощо.

В Україні сьогодні діє більш ніж 60 всеукраїнських молодіжних громадських організацій, 300 регіональних — вони мають досить широкий спектр діяльності (зокрема політичні, нейтральні до політики, культурологічні, спортивні, дозвільні).

Згідно ЗУ «Про громадські об'єднання» членами (учасниками) громадської організації, крім молодіжної та дитячої, можуть бути особи, які досягли 14 років. Засновниками громадської організації можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 18 років, а молодіжної та дитячої громадської організації - 14 років.

Молодіжні організації - це те місце, де молоді люди можуть розвивати та представляти свої інтереси.

Будь-яка молодіжна громадська організація має чотири головні ознаки:

- офіційно оформлене членство (причому в різних формах: видача членських квитків, нагрудних значків тощо);
- участь членів об'єднання у створенні його матеріальної бази, у тому числі шляхом сплати вступних і членських внесків;
- участь у самоуправлінні об'єднання (тобто участь у загальних зборах організації, можливість бути членом секретаріату або членом виконавчих органів - правління);
- обов'язкова наявність статуту об'єднання, інколи, можливо, програми або іншого програмового документа.

3. Останніми роками одним із напрямів роботи держави з молоддю стала підтримка розвитку мережі молодіжних центрів.

Молодіжні центри - це унікальні установи, що сприяють розвитку молодих людей, громадянської освіти, популяризації здорового способу життя, волонтерства, молодіжному підприємництву, підвищенню рівня мобільності молоді тощо.

Етапи створення молодіжної громадської організації:

1. Діагностико-прогностичний етап. Визначення теми, мети та завдань проекту. Вивчення проблеми. Обговорення проблеми, пошук необхідної інформації, визначення мети й завдань.

2. Етап моделювання. Створення описово-структурної моделі (словесної, графічної або понятійного аналогу) проекту; визначення критеріїв ефективності проекту; розробка моніторингової системи функціонування моделі (як і яким чином контролюватимуть та оцінюватимуть діяльність учасників проекту на різних етапах).

3. Планування. Формування програми діяльності щодо реалізації проекту, розробка плану в цілому та конкретних дій; вибір способів збирання інформації, форм і методів, формування уявлень про результати (форма звіту), розробка критеріїв оцінки результату й процесу, розподіл завдань між членами групи.

4. Дослідження. Збір інформації, аналіз, вибір стратегії і тактики, робота з літературою, проведення експерименту, анкетування.

5.Етап визначення ефективності. Оцінка як самої діяльності, так і кінцевого продукту, формулювання висновків.

6.Оформлення звіту. Показ результатів у формі звіту з демонстрацією матеріалів, письмового звіту. Колективне обговорення.

7.Оцінювання результатів і процесу. Самооцінювання результатів за встановленими критеріями.

4. Однією із форм залучення до суспільного життя є реалізація різноманітних соціальних проектів. Частина цих проектів може мати й молодіжне спрямування. Ініціаторами таких проектів можуть виступати міжнародні організації, органи самоврядування, державні органи влади, приватні особи тощо.

Кожен проект має мету й конкретні завдання. Він реалізується через систему конкретних заходів. Проект має цільову аудиторію — це групи (структури), які зазнають безпосереднього позитивного впливу від проекту відповідно до його мети, а також ті, хто отримає довгострокову вигоду від упровадження проекту на рівні громадськості чи певної сфери управління. У проекті також слід визначити очікуваний результат.